

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ОСВІТНЬОГО КЛАСТЕРУ АКАДЕМІЇ

АКСЬОНОВА І.М., ДЕНИСЕНКО В.Ю.

*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса,
Україна*

Сьогодні головним джерелом економічного зростання країни є науково-технічний прогрес і розвиток інноваційного бізнесу. Диференціація та індивідуалізація професійної освіти є передумовою інтеграційних процесів, одним з яких є формування та розвиток освітніх кластерів.

Освітній кластер – це сукупність взаємопов'язаних установ професійної освіти, об'єднаних за галузевою ознакою і партнерськими відносинами з підприємствами галузі.

Освітній кластер – це система навчання, взаємонавчання і інструментів самонавчання в інноваційному ланцюжку наука-технології-бізнес, заснована переважно на горизонтальних зв'язках всередині ланцюжка

До завдань, що стоять перед кластером, крім розвитку самої системи освіти, додається також необхідність зміцнення зв'язків системи професійного навчання з ринком праці. Повноцінний інноваційно-освітній кластер повинен взаємодіяти з великими корпораціями - замовниками інновацій, органами державної влади, фінансовими та громадськими організаціями.

Перевагами освітнього кластеру є:

- Можливість використання ресурсів учасників кластера (матеріальна-технічна, наукова, методична база, кадри та ін.).
- Введення в сферу освіти найсучаснішого предметного і технологічного змісту.
- Наступність освіти різних рівнів.
- Побудова індивідуальних траєкторій профорієнтації.
- Безперервне «занурення» студентів в область їх майбутньої професійної діяльності.

На сучасному етапі здійснюється реформування всієї загальноосвітньої підготовки, відбувається перехід від унітарного навчання до освіти за вибором студента, змінюється структура шкільних та дошкільних навчальних

закладів, розширюється мережа ліцеїв, гімназій, коледжів, післядипломної, корпоративної та додаткової освіти, освітніх організацій із рівневою і профільною диференціацією навчання, авторських й приватних закладів, які практикують нові моделі та технології навчання, виховання та інших видів сучасних освітніх засобів. удосконалюються навчальні програми.

Найчастіше центральне і значуще місце в кластері займає університет, який об'єднує навчальні заклади та освітню ситуацію. Це підсилює науку і її єдність з практикою.

Зважаючи на галузеве спрямування нашої академії здається доцільним розглянути можливість існування освітнього кластеру, де центральне місце посідає ОДАБА.

Слід зазначити, що академія вже має певні елементи освітнього кластеру:

- колегіальний орган спостереження за діяльністю академії – Наглядову Раду;
- громадську організацію сприяння просуванню інтересів академії у довузівському і бізнесовому середовищі – Асоціацію випускників академії;
- організовуються філіали кафедр академії на діючих підприємствах Наприклад створення філій кафедр ОДАБА на базі фірми Камбіо, потребує оновлення історично складених (з середини 60-х років минулого століття) зв'язків меж кафедрою Водопостачання та водовідведення та ТОВ«Інфокс» філії «Інфокс-водоканал» (м. Одеса)
- налагоджується співпраця з провідною науково-дослідною установою України ЦНДІБК (м. Київ).

Існування кластеру не можливо без запиту на продукцію:

- наукові проекти;
- комерційні проекти;
- соціальні проекти.

Територіальне охоплення кластеру це Одеська область та Південний регіон країни.

Нових видів набуває і робота з довузівською молоддю де складовою Освітнього кластеру може стати освітній центр Академії (ОЦА). Цілями партнерства ОЦА з загальноосвітніми, загально професійними, професійно-технічними закладами є поглиблена загальноосвітня спрямована підготовка за навчальними предметами, профорієнтаційна професійна підготовка старшокласників, надання послуг у сфері освітньої діяльності. Для цього

необхідно структуруватися внутрішньо. Наприклад до освітнього центру архітектурно-художнього інституту можуть входити «Архітектурно-художня школа», «Школа дизайну», відділення «Малої інженерної академії» та «Робочої професійної майстерні».

«Мала інженерна академія» може мати різні напрямки, відділення наприклад:

- інженерна графіка (технічне малювання, креслення, 3D – модулювання, ІТ технології);
- інженерна гідравліка (створення проектів гідравлічних пристроїв, машин, механізмів, екологічні проекти);
- прикладна математика (пропозиції математиків);
- прикладна фізика (пропозиції фізиків);
- хімічний практикум (пропозиції хіміків);
- інженерний захист довкілля та інше.

Під кожний вид освітньої діяльності розробляється програми з кінцевим цінним продуктом: творчі конкурси, наукові та технічні проекти, кваліфікаційні іспити, практичні розробки, сертифікати та інше.

ОЦА може надавати освітні послуги:

- «Школа дизайну» (для слухачів різних вікових категорій);
- професійно-технічну освіту старшокласників;
- освітні послуги для складання зовнішнього незалежного тестування.

Оцінювання ефективності кластеру академії потребує моніторингу його роботи на основі статистики, отриманих досвіду, методів и форм шляхом соціального опитування, анкетування та іншими.

Значну роль для кадрової політики у кластеру академії має створення бізнес-інкубаторів в яких формуються: креативні фахівці, авторські програми, досвід практичної роботи та досвід роботи у школі для відбору кращих інноваційних методик роботи, конкурентно спроможних програм, проектів.

Важливою перевагою роботи в кластері для кожної людини є можливість всебічно реалізовувати свої здібності і вміння. Фахівець може одночасно працювати в дослідницькій лабораторії, викладати, працювати в корпорації чи створювати своє власне мале інноваційне підприємство, тобто у нього з'являється повна свобода вибору.

В кластерах народжується симбіоз таких, начебто несумісних понять, як конкуренція та кооперація. Створення кластера дозволяє комплексно підійти до вирішення завдання трудової мотивації, буде сприяти залученню молоді у сферу науки, освіти та інноваційного підприємництва.

Література:

1. Методичні рекомендації з розроблення положення про структурний підрозділ освіти виконавчого органу об'єднаної територіальної громади //Лист МОН України від 30 грудня 2015р. № 1/9-633.
2. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні/Нац. акад. пед. наук України; за заг. ред. В. Г. Кременя. —К. :Пед. думка, 2016. — 448с.

Анисцына Н. Н. Инновационный научно - образовательный кластер как способ организации инновационной деятельности в вузе /Н. Н. Анисцына //Креативная экономика. — 2010. —№ 4(40). —с. 91–97.